

§ 154

Varhaiskasvatusviraston talousarvion toteutumisennuste tilanteessa 30.9.2013

HEL 2013-012946 T 02 02 01

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti merkitä tiedoksi vuoden 2013 talousarvion toteutumisennusteen tilanteesta 30.9.2013.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Päiväkotien käyttöaste
- 2 Sijaisten käyttö tammi-syyskuussa 2012-2013
- 3 Viraston toiminnalliset tavoitteet ja ennuste-eurot

Otteet

Ote

Kaupunginhallitus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäne merkitä tiedoksi vuoden 2013 talousarvion toteutumisennusteen tilanteesta 30.9.2013.

Esittelijä

Varhaiskasvatustoimen johtosäännön mukaan varhaiskasvatuslautakunta valvoo, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi lautakunta hyväksyy osaltaan virastolle tavoitteet ja seuraa virastolle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin tarvittavat määrärahat on sisällytetty virastojen määrärahoihin vuoden 2013 talousarviossa.

Talousarvion 2013 noudattamisohjeiden mukaan vuonna 2013 seurataan erityisesti talousarvion mukaisissa määrärahoissa pysymistä. Virastojen ja liikelaitosten tulee raportoida merkittävistä kaupungin rahankäyttöön vaikuttavista toimintaympäristön muutoksista tai viraston oman toiminnan muutoksista talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle. Ensisijaisena tavoitteena on aina muutosten sopeuttaminen talousarvioon. Sopeuttaminen tulee aloittaa heti muutoksen tullessa tietoon.

Noudattamisohjeiden mukaan hallintokuntien on tarkasteltava toimintoja kriittisesti esim. toteuttamalla palveluverkkoselvityksiä. Taloutta tasapainotetaan toimintoja uudelleen organisoimalla, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä parantamalla toimintaprosesseja ja toimintamenetelmiä. Talousarvion mukaisissa puitteissa pysyminen edellyttää virastoilta ja liikelaitoksilta mm. rakenteiden muuttamista, tuottavuuden lisäämistä, tuloksellisen johtamisen ja kannustavan henkilöstöpolitiikan kehittämistä sekä tehtäväjakojen uudistamista. Määrärahojen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota, sillä mahdollisuuksia ylityksiin ei ole. Toiminta on suunniteltava ja investoinnit ajoitettava siten, että talousarvioon merkitty määräraha varmasti riittää.

Varhaiskasvatusviraston talousarviokohdan 3 20 menojen yhteissumma on kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Talouden seuranta varhaiskasvatusvirastossa

Varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 26.2.2013 (26 §) varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 käyttösuunnitelman varhaiskasvatustoimen vuoden 2013 talouden seurannan pohjaksi.

Varhaiskasvatusviraston talouden operatiivisen seurannan keskeiset elementit ovat talousarviovuonna kuukausittain tuotettavat toteutum tiedot sekä niiden ja muiden asiaan vaikuttavien tietojen pohjalta laadittavat toteutumisennusteet. Erityistä huomiota alkuvuoden 2013 aikana ovat vaatineet keskeisten henkilöstöhallinnon, taloushallinnon sekä asiakastietojärjestelmien toimivuuden varmistaminen uuden viraston toiminnassa.

Koko kaupunkia koskevien ohjeiden mukaisesti maaliskuun, heinäkuun, syyskuun ja marraskuun lopun tilanteista laadittavat ennusteet ovat ns. virallisia ennusteita. Niiden tiedot toimitetaan keskushallintoon sen antaman aikataulun mukaisesti. Poikkeuksellisesti kaupungin taloudellisen tilanteen ja vuoden 2014 talousarvion laadintatilanteen vuoksi toinen virallinen ennuste laadittiin kesäkuun lopun tilanteesta ja annettiin keskushallintoon heinäkuun loppuun mennessä. Vuoden 2013 viimeinen virallinen ennuste

laadittaneen normaalisti marraskuun lopun tilanteesta. Viralliset ennusteet laaditaan talousarviokohdittain määrärahoista, sitovista ja ei sitovista toiminnallisista tavoitteista.

Varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 talousarvion menoraami on tiukka. Virastossa laadittiin keskitetysti talouden ennuste huhtikuun 2013 tilanteesta ja viraston talouden kokonaistilanne tuotiin lautakunnalle tiedoksi 18.6.2013 (101 §). Kokouksessa esiteltiin ja keskusteltiin mahdollisina viraston talouden sopeuttamistoimenpiteinä asiakasmaksujen sisaralennuksen poistoa tulolisäyksenä ja kotihoidon tuen Helsinki-lisän alentamista 2–3-vuotiailta lapsilta. Sisaralennuksen poistosta saatava tulolisäys olisi noin 1,6 milj. euroa vuodessa, eli noin 145 000 euroa kuukaudessa. Kotihoidon tuen Helsinki-lisän alentamisesta saatava menovähennys olisi noin 2,0 milj. euroa vuodessa, eli noin 170 600 euroa kuukaudessa. Lisäksi todettiin, että omassa palvelutoiminnassa tehostetaan talouden ja toiminnan yhteensovittamista ja tarkastellaan mm. sijaisten käyttöä sekä lomien kohdentamista.

Tilankäytön suunnittelu on aloitettu kaupungin strategian mukaisesti. Tavoitteena on pedagogisesti ja taloudellisesti hyvät toimintatilat. Uudet päivähoiton tilat suunnitellaan käyttäen hyviä kokemuksia konseptipäiväkotien rakentamisesta ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesta pedagogisesta toiminnasta. Tällä arvioidaan päästävän uusissa tiloissa noin 8 neliötä/ hoitopaikka määrittelyyn. Olemassa olevat toimitilat käydään läpi yksitellen ja tilan käyttöä tehostetaan, mikäli se on mahdollista.

Virastossa laaditaan sisäinen, keskitetty ennuste myös lokakuun tilanteesta.

Varhaiskasvatusviraston taloustilanne

Varhaiskasvatusviraston menoihin varattu määräraha on 355,3 milj. euroa ja tuloihin varattu määräraha 35,4 milj. euroa. Viraston menojen loppusumma on kolmannen virallisen ennusteen mukaan 360,9 milj. euroa ja tulojen 35,6 milj. euroa. Menot ylittyvät noin 5,5 milj. euroa talousarviosta ja tulot 0,2 milj. euroa. Viraston ennustearviota on hieman pienennetty edellisestä ennusteesta. Edelliseen ennusteeseen verrattuna menojen ylitys talousarviosta on pienentynyt noin 2,6 milj. euroa.

Ennusteen laadintaa on vaikeuttanut huomattavasti se, että kaikki toimintaan liittyvät alkusyksyn kustannukset eivät vielä näy kirjanpidossa, joten odotettavissa on niiden kertymistä loppuvuodelle. Kustannukset on pyritty huomioimaan ennusteessa, mutta niiden kertymää on ollut erittäin vaikea arvioida. Suoritekehitys on ollut korkealla tasolla, ja kirjanpidon menot eivät vastaa täysin

suoritekertymää. Uuden viraston myötä laskutus ei välttämättä ole ajan tasalla, joten esim. palvelujen ostojen puuttuvia laskuja on odotettavissa vielä loppuvuodelle. Lisäksi päivähoidon lapsimäärän kasvun perusteella väestön kasvun arvioidaan edelleen olevan ennakoitua suurempaa.

Varhaiskasvatusviraston viidestä sitovasta toiminnallisesta tavoitteesta toteutuvat kaikki muut paitsi sitova tavoite, jonka mukaan lasten päivähoidossa pienennetään lapsiryhmien kokoja vuonna 2013 siten, että kolme vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskerroin tarkistetaan neljä kertaa vuodessa. Hoidon tarpeeseen vastaaminen edellyttää, että päivähoitopaikkoja vapautuu joka kuukausi. Tämän vuoksi sitovaa tavoitetta ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa näin. Lisäksi sitovan tavoitteen toteuttaminen lisäisi viraston menoja arviolta yli 2 milj. euroa vuodessa. Tavoitetta toteutetaan tällä hetkellä kustannusneutraalisti. Virastossa on laadittu hoitoryhmien muodostamisen periaatteet, jotka on tuotu lautakunnalle tiedoksi kokouksessa 20.8.2013. Sitovan tavoitteen suuntaan virastossa edetään lapsiryhmien muodostamisen periaatteiden selkeyttämisen, yhteisen keskustelun ja seurannan avulla. Toteutuneet suhdeluvut ajalta 1.1.–31.8.2013 ovat tämän asian liitteenä nro 1.

Lapsiryhmien muodostamisen periaatteita seurataan ja niistä raportoidaan lautakunnalle kaksi kertaa vuodessa. Virastossa on laadittu toimintaohje lapsiryhmien merkitsemisestä Effica-tietojärjestelmään. Lapsiryhmien merkitsemisen ohje koskee päiväkotien päivätoimintaa. Sen tarkoitus ei ole määrittää päiväkotien toiminnallisten ryhmien muodostamisen pedagogisia ratkaisuja. Tavoitteena on, että jokaiselle lapselle määritellään ryhmä, josta näkyvät lapsen varhaiskasvatuksesta vastaavat aikuiset. Lapset sijoitetaan Effica-järjestelmään enintään kolmen kasvattajan ryhmiin.

Omaa palvelutoimintaa on tehostettu pitkin vuotta. Lisäksi raportointiin ja talouden seurantaan on kiinnitetty virastossa erityistä huomiota. Oman toiminnan kustannukset ovat olleet kustannustason nousua alhaisempaa alkuvuoden osalta, mikä alittaa tulosbudjetin 1,3 milj. euroa. Vuoden lopussa omassa päiväkotihoidossa lapsia ennustetaan olevan 180 talousarviossa suunniteltua enemmän. Oman päiväkotitoiminnan suoritettua 1.10.2013 ennakkotiedon mukaan on ennustetta korkeampi. Perhepäivähoidossa olevien lasten määrän ennustetaan alittavan talousarvion 76 lapsella. Lisäksi viraston hallinnon kaikkia kustannuksia ei ole pystytty arvioimaan organisaatiouudistuksessa.

Hallinnosta aiheutuu ylitystä tulosbudjettiin verrattuna noin 1,2 milj. euroa, erityisesti vuokratilaisuuksissa, mikä ei ole kuitenkaan ylitystä kaupungin tasolla. Yksityisen hoidon ja kotihoidon tuen ylitykset ovat

yhteensä noin 5,6 milj. euroa tulosbudjetista. Ylityspaineet perustuvat toteutuneisiin suoritteisiin ja arvioituihin loppuvuoden trendeihin ja niiden vaikutuksiin palvelujen käyttöön. Lasten kotihoidon tuella olevien lasten määräksi ennustetaan 617 lasta ja yksityisen hoidon tuella olevien lasten määräksi 345 lasta enemmän kuin talousarviossa suunniteltiin. Kerhoissa suoritettua on kasvanut, mutta budjetin tasolla ei olla oltu vielä alkuvuonna. Vuoden lopussa marraskuussa ennustetaan toteutuneen kehityksen perusteella päästävän 1 200 lapsen tavoitteeseen. Joulukuun lopussa lasten määrä on yleensä muutamia kymmeniä lapsia pienempi, koska osa lapsista siirtyy muuhun hoitomuotoon.

Varhaiskasvatusviraston muiden ei-sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Virastossa seurataan sijaisten käyttöä (Seure/omat sijaiset) ja niistä raportoidaan lautakunnalle ennusteiden yhteydessä. Toteumatiedot sijaisten käytöstä ajalta 1.1.–30.9.2013 ovat tämän asian liitteenä nro 2.

Yleisen taloustilanteen tulevan kehityksen ennakointi on edelleen epävarmaa. Väestönkehitykseen liittyvä epävarmuus vaikeuttaa varhaiskasvatusviraston menojen arviointia. Yksityisen hoidon tuen ja lasten kotihoidon tuen lapsimäärien kasvu sekä alle kouluikäisten kerholasten toteutuva määrä nähdään riskeinä talousarviovuonna. Vuoden 2012 luottotappioiden määrä ja kohdistuminen virastoille vuoden 2013 aikana on vielä epävarmaa. Talouden tasapainottaminen hoitomuotojen asiakasmääriä säätelemällä koetaan edelleen haasteelliseksi. Erityistä huomiota puolivuotiskauden 2013 aikana ovat vaatineet keskeisten henkilöstöhallinnon, taloushallinnon sekä asiakastietojärjestelmien toimivuuden varmistaminen uuden viraston toiminnassa.

Viraston talousarvion ylitys käsitellään viimeisen ennusteen yhteydessä lautakunnassa.

Varhaiskasvatusviraston euroennuste ja sitovien ja muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste on esitetty tarkemmin tämän asian liitteessä nro 3.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Liitteet

1	Päiväkotien käyttöaste
2	Sijaisten käyttö tammi-syyskuussa 2012-2013
3	Viraston toiminnalliset tavoitteet ja ennuste-eurot

Otteet

Ote

Kaupunginhallitus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Talous- ja suunnittelukeskus